

הבעיה הגדולה בעידן הקומוניקציה היא, כנראה, העובדה שהדיווח הופך בהדרגה חשוב יותר מן העובדות שעליהן מדווח. כלומר, לא חשוב מה שקורה בלבנון, חשוב מה מרווחים על כך העיתונאים. העולם כולו רואה עת עצמו ואת כל מה שמתרחש בתוכו, דרך עיניים של קבוצת נבחרים מצומצמת, וזו יכולה, כדרכה, להשפיע על התפתחות האירועים ועל תוצאותיהם בצורה קיצונית וחריפה.

לא בכדי נאמר שהעיתונות היא ששמה קץ למעורבות האמריקאית בדרום וייטנאם, ולא במיקרה הודה אחר מהוגי מילחמת לבנון שאחד הגורמים שלא הובאו בחשבון די הצורך, ואשר

ניק נולט וג'ואנה קאסירי — בדרך אל המורדים מנצלים את העיתונות

ניק נולט וג'ואנה קאסירי העיתונאים אוהבים

השפיע לא מעט על מהלך המלחמה הזאת, היה תגובת העיתונות.

גם הקולנוע גילה את חשיבות הנושא, והחליט להקדיש לו יותר ויותר סרטים. בזמן האחרון בלבד אפשר היה לראות את שנה בצל הסכנה, אשר הציג פעולת עיתונאי מערבי באינדונזיה, או במעגל ההונאה שתאר מצב דומה, בלבנון

שלפני מבצע של"ג. עתה מגיע סרט נוסף, שכר האמת, הרן באותו הנושא. הפעם, על רקע ההפיכה הסאנדרניסטית בניקאראגואה. בסרט זה נדון הנושא מתוך הכרת מיגבלות העיתונות וחולשותיה האנושיות, גם אם אנשיה מסורים ככל נפשם לעבודתם.

צלמו עיתונות. מספרים שאישים באמצע המאה שעברה, כאשר העיתונות הבריטית תקפה את הממשלה על התערבותה במלחמת-קרים, הגה מישוה, אולי נסיד הכתר אלברט, כעלה של המלכה ויקטוריה, את הרעיון לשלוח לקרים צלמים. אלה היו אמורים להנציח במצלמותיהם את העובדות, כדי שהקהל יראה שהצדק עם הממשלה.

מאז, כך מספרים, הפכו הצלמים

ג'ין הקמן בתפקיד העיתונאי שנרצח על-ידי כוחות סומווה רוצחים את העיתונות

ניק נולט וג'ואנה קאסירי — בדרך אל המורדים מנצלים את העיתונות

ואמיץ, ומנציח בלחיצת כפתור את המעמד. אם זה נשמע כמלאכתו של עוף דורס המתפרנס מנבלות, אין זו אשמתו של הצלם, אלא של עולם המאמין באריקות כי "חדשות טובות אינן חרשות" ואשר תר בצימאון אחר כל מה שיכול להקפיא את הדם לרגע, אגב ישיבה נינוחה בכורסה.

נתיבי הדמים. ראסל פרייס, גיבור הסרט, נראה בסצינה הראשונה כשהוא מצלם מטוסי

למשתפי-פעולה הקבועים של כתביהשדה, ולמספקי ההצדקה, הביטוס, וההוכחה החותכת, למה שכתוב במאמר, באמצעות צילום ממקום ההתרחשות. על כך נאמר: "תמונה אחת שווה יותר מאלף מילים."

125 שנים אחרי מלחמת-קרים, מציג שכר אמת את גיבורו המודרני, צלם עיתונות שנע נגר על פני העולם, ובכל מקום שיש בו שפיות-רמים, קרבות, מהומות וזעזועים, הוא ניצב איתן

מרכז הסרט הישראלי מעניש את "צוותא"

האם סרט שצולם בישראל, על-ידי בינאים ישראלים, עם שחקנים ישראלים, בהשתתפות צוותים טכניים שהם כולם ישראלים, העוסק בנושאים ישראלים בוערים מאוד, הוא סרט ישראלי?

שאלה אוניברסלית לכאורה. מובן שכן. כך אמר הדיג'ן הבריאי, אבל לא כך סבורו הדיג'ן של מרכז הסרט הישראלי, אשר הדיע למועדון צוותא, שהסרט אשר הופק על ידם, "83", אינו סרט ישראלי לפי התגודות של המרכז.

זאת, משום ש-"83" אינו סרט אחד, אלא אסופה של סרטים קצרים: מפני שהוא מוצג בעותקים של 16 מ"מ ולא בעותקים של 35 מ"מ ומשום שהוא אינו מוצג בתיאטרון קולנוע מיוחדים, אלא במועדוני קולנוע.

משום כך, אין הסרט זכאי לאותם החזרי מיסים, אשר ניתנים לאותם הסרטים המוכרים כסרטים ישראליים, כדיוקם כאלה שצולמו בניב, עם שחקנים זרים.

לתואנה שזו אסופה של סרטים קצרים, אין רגליים. כבר היו סרטים כאלה בעבר ואיש לא נחשב לרוב לפסול אותם. לדוגמה השימלה של יהודה (ג'אד) נאמן (אחד מבימאי "83", אשר לעניין ההקדנה בעותקים של 16 מ"מ נודל מוקטן המאפשר הקדנה במכונות לאימיקציעיות) ובמועדוני קולנוע במקום בתיאטרון מיוחדים, בכך יש משהו מבין ומסוכן.

עונש במקום נידוד. סרטים רבים מצולמים בישראל ב-16 מ"מ, משום שחומר-הגלם זול יותר (ודרך-אגב, זה נוהג שמקובל לא רק בישראל, אחר-כך, בהשקעה די גדולה, הופכים את הנגטיב המקורי, במעברה מ-16 ל-35 מ"מ, כדי שאפשר יהיה להציג את הסרט בתיאטרון מיוחדים.

מועדון צוותא, שידע מראש שהסרט שהוא מפיץ אינו מוגדר כסרט מיוחדים מן הסוג שבתיה-קולנוע מתגללים עליו, אלא עלול להיתקל באותה האדישות שהיתה בעוכרי כל-כך הרבה סרטים ישראליים שניסו להיות קצת יותר יומרגיים מן הממוצע, ניסה ללכת בדרך אחרת.

במקום להשקיע ממון רב בייצור עותק מוגדל, בחר להציג את הסרט במעין רשת-הפצה מקבילה, כמועדונים, מתוך אמונה שכך אפשר יהיה להגיע לתוצאות טובות יותר, דש סיכוי סביר יותר לכיסי-ההשקעה.

על ניסיונם למצוא פיתרון לאחת המצוקות הגדולות של הקולנוע הישראלי, שהוא הקושי שבמצאת קהל יעד מתאים, וזה מועדון צוותא לעונש: אין מעניקים לו את החזרי-המיסים, שכל איחול מגומגמת על גימנויסטיים מיוחמים וזכה לקבלם.

המגנם אין זה אלא פרומאליזם מוגזם של מישרד המיסור התועשית, המופקד על מרכז הסרט הישראלי, שגורם להחלטה משונה זו או שמא יש בה יותר מזה מועדון צוותא שמוכנע שהגימה הביקורתית מאוד של הסרט, תרמה לא מעט להחלטה שצריך להתיר אותו, ואם כך הדבר, הרי אין זו אלא צנזורה ברזבים אחרות, צנזורה עוד יותר חמורה ומסוכנת מן הרישמית, משום שאינה מוכנה אפילו להודות בנוהחה האמיתית.